

BUTLLETI

Barcelona, gener 1936

123

R. 364.737

La Placa més popular del món
és la

**Placa AUTO-FILTER
ILFORD**

Llurs condicions de rapidesa, latitud i sensibilitat per a les mitges tintes, la fan especialment apta per a tot treball a l'exterior, i els clixés obtinguts amb ella es troben lliures de «granejat», essent especialment apropiats per a l'obtenció d'ampliacions. És per excel·lència la placa per a fotografia de paisatges, alta muntanya, marines, grups, etc., etc.

Representant general dels PRODUCTES ILFORD :

LLUÍS MASSÓ

Aribau, 173

Barcelona

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Dúc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any XII - Núm. 123

Gener 1936

No es permet reproduir o traduir cap treball publicat en aquest Butlletí
sense esmentar el seu origen i el nom del seu autor

El nostre Butlletí

Des de la seva fundació ha estat norma a la nostra entitat l'avenç lent i constant pel camí del progrés vers la meta de perfecció que cadascú desitja per a l'Agrupació. Ara bé, com que aquella cosa és abstracta i per tant es pot considerar de molt diferents maneres, estem segurs que cadascú dels nostres companys tindrà una idea diferent del que la perfecció hauria d'ésser, cosa que, com és natural, també ens succeeix a nosaltres. Per tant i a fi de poder assolir algún dia quelcom de semblant en aquesta perfecció, creiem el millor camí, aquest assenyalat de bell antuvi pels nostres predecessors, o sigui el de la marxa lenta i segura darrera el millorament constant de tot el que constitueix les activitats de la nostra entitat, i per això, ens hem decidit ara per dotar al nostre portant-veu de la presentació adequada, tota vegada que la que fins ara tenia, deixava molt que desitjar.

Aquesta millora era necessària i havent estat ja idea dels que tingueren a llur càrrec el Butlletí anys enrera, però mai s'havia decidit a posar-la a la pràctica car comporta un sacrifici econòmic més que exigir de les possibilitats de l'Agrupació, però, tot i tenint-ho en compte el Consell Directiu ha cregut arribada l'hora en que per l'obra cultural portada a terme per la nostra Entitat i pel seu prestigi, era imprescindible que el nostre butlletí tingués una edició d'acord amb el que hom té el dret d'esperar d'una societat com la nostra, que és de fet la primera de la nostra terra pel que a les activitats a què es dedica es refereix.

No creiem haver arribat en aquest sentit al màxim de possibilitats ni molt menys. Es d'esperar, i per la part nostra així ho hem de procurar, que el butlletí fruità de millores més importants a l'avenir, però sí hem volgut donar-li ara l'ambient que li mancava.

Acabarem aquestes ratlles, demanant a tots els companys, procurin fer més interessant el nostre portant-veu, col·laborant en ell amb llurs treballs i experiències, que seran sempre ben rebudes i mirant d'augmentar entre llurs coneixences comercials, els anuncis del mateix, a fi de poder continuar el camí de perfecció suara recomençat.

El Consell Directiu

XII CONCURS ANYAL

18 de gener al 2 de febrer del 1936

Obertura : 18 gener 1936
a les sis de la tarda

Hores de visita:

Dies feiners, de 7 a 9 tarda. Dies festius, de 11 a 1 matí

El Saló d'Hongria

per Crisejus

Aquest Saló, tercer dels anomenats Salons d'Art Fotogràfic Estrangers, reuneix 57 proves d'un remarcable valor artístic i documental. No figuren entre els expositors ni Erno Vadas ni els artistes que s'agrupen al Magyar Amatőrfényképezők Orsz. Szövetség. de Budapest, als quals, compromisos anteriors han impossibilitat de concórrer-hi. No obstant, l'exposició hongaresa no deixa de presentar un gran interès per als que ens venim dedicant a l'art de la llum.

Una vegada més els artistes hongaresos manifesten llur preferència pel contrallum; abunda extraordinàriament en aquest Saló i confirma la mestria llur en aquesta mena d'assumpes. Es ben rar trobar en llurs temes el caire de placidesa; generalment es la taca el que els atreu i no cal dir que amb ella assoleixen resultats esplèndits.

Davant els treballs hongaresos l'esperit de l'observador experimenta manetes vegades una mena de sotregada: és la impressió provocada per l'ús coratjós del contrast; força és, però, reconèixer que fins els mateixos trajos del país, on el blanc i el negre es troben sovint, inviten a aquesta inclinació.

Es pot dir, de manera general, que els hongaresos són mestres en quant al negatiu es refereix: res empastat, una rica gama de valors a tot arreu, malgrat la violència dels contrastos, ho palesen a bastament. Es pot dir el mateix del tiratge de la prova positiva, especialment pel que a la qualitat final es refereix? Heus ací el punt neuràlgic de les discussions—prova evident de llur vàlua—que tant al Saló Internacional de Juny com ara han provocat els treballs dels hongaresos. Nosaltres, tot i reconeixent que el paper brillant no és el més adequat per a millorar la prova, no trobem, però, res a dir quan es tracta dels treballs d'un Vadas, Kletz, Kocsis o Diebold, car ells reïxen en donar la *tenue* convenient a llurs proves i amb l'esmaltat no fan més que posar de manifest llur admirable tècnica, que no precisa retocs, però creiem que al conjunt del Saló li treu una mica de l'efecte cercat, cosa que no succeiria si el paper tingués una superior qualitat artística.

Entre les obres presentades destaca amb força incontestable, «Vidres», de Kletz, d'una tècnica impecable. «Obrint la porta» i «Tschikosci» serveixen per acabar de confirmar-nos la gran vàlua de llur autor; «Panotxes» és la més expressiva de les obres de Kocsis, que se'ns manifesta com un excelent fotògraf en «Després de missa», «La collita» i «Passeig de Primavera», que completen la seva aportació; Czaban té dues obres que sobresurten de molt el reste de la seva tramesa, a saber: «Duel» i «Abeurant»; Aszmann requereix la nostra aten-

ció amb les dues escenes de ramats de cavalls; «Any nou», de Gruber, una de les poques obres desproveïdes de contrastos violents, però admirablement tirada i d'una concepció plena de poesia; «Primavera», de Málnàsy, d'assumpte ple de simpatia; «Captaire alarb», molt bonica i ben impressionada, essent llàstima que la finestra del fons esmorteixi un xic l'efecte cercat; «Tasca difícil», de Diebold, bon retrat; «Abans de la tempesta», de Hegedüs; «El seu primer vestit de festa», de Lengyel; «Una vella», de Pálovich; «Bodegó», de Sárkány, entre altres, foren les que més forta impressió ens feren.

Sols ens resta fer patent en aquestes ratlles el nostre remerciament vers els artistes hongaresos per haver-nos permès admirar llur remarcable producció.

Comissió de Concursos i Exposicions

SALÓ INTERNACIONAL DE LEICESTER (ANGLATERRA)

Mides màximes: 44×44 cm.

Nombre de proves: Fins a 6.

Drets i despeses: 12 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 16 de gener 1936.

SALÓ INTERNACIONAL DE MELBOURNE (AUSTRÀLIA)

Mides màximes: 44×44 cm.

Nombre de proves: Fins a 4.

Drets i despeses: 12'50 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 20 de gener 1936.

III SALÓ INTERNACIONAL DE CHARLEROI (BÈLGICA)

Mides màximes: 44×44 cm.

Nombre de proves: Fins a 4.

Drets i despeses: 8'50 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 20 de febrer 1936.

I SALÓ INTERNACIONAL DE KARLSBAD (TXECOSLOVÀQUIA)

Mides màximes: 44×44 cm.

Nombre de proves: Fins a 6.

Drets i despeses: 12 pessetes.

Termini d'admissió a l'Agrupació: 10 de juny 1936.

Noticiari

Moviment de socis

Han entrat a formar part de la nostra entitat els següents senyors: Lluís Cardús, Sra. Constança Pujadas de Jiménez, Sra. Maria R. Rahola de Xirau i Srta. Maria del Pilar Rahola.

La nostra més coral benvinguda.

Han estat baixa els següents senyors: J. Xuclà i M. Palau.

Les nostres aportacions als Salons Estrangers

En el Saló Internacional de Western (Anglaterra), celebrat darrerament, i en el qual han estat exposades més de vuit-centes obres, hem estat representats pels socis Antoni Campaña, amb cinc obres, i Enric Aznar, amb quatre.

Amb aquesta aportació els nostres companys esmentats han conquerit per a la nostra Agrupació el Primer Premi d'Entitats. A més, Campaña ha assolit un primer premi consistent en la «Challenge Coup».

* * *

En el Saló «Focus» d'Amsterdam (Holanda), celebrat del 14 al 29 de setembre passat, amb un total de 330 obres exposades, la nostra representació ha estat la següent:

Claudi Carbonell, 3; Antoni Campaña, 4; Francesc de P. Ponti, 3, i Joan Sàrrias, 1.

* * *

En el II Saló del Canadà, en el qual s'han exposat 218 obres, la nostra aportació ha estat la següent:

Enric Aznar i Antoni Campaña, amb una obra cada un.

Concurs «Infants a l'aire lliure»:

Hem visitat, als salons de la Llibreria Catalònia, l'Exposició de les fotografies presentades al Concurs que, sota el títol esmentat, ha organitzat «El Dique Flotante».

Cal remarcar el nombre extraordinari d'obres presentades, demostració clara de l'afició creixent que, cada dia més, desperta a la nostra terra l'art fotogràfic en totes les seves manifestacions.

Entre els autors premiats a aquest Concurs hem de fer constar els nostres consocis Joan Sàrrias (2.º), Mansberger (4.º) i F. de P. Ponti (1.º.è).

Sols resta felicitar la casa organitzadora i el senyor J. M. Beleta per l'èxit obtingut.

Per als principiants

Anotacions sobre la composició fotogràfica

per Ricardo

Comencem en aquest número la publicació dels articles que el remarcable tècnic que signa sota el pseudònim de «Ricardo» escriu per a l'acreditada revista anglesa «The Amateur Photographer and Cinematographer» i mitjançant els quals dona algunes regles i fa certes observacions molt adients amb un estil senzill i pràctic, de fàcil comprensió, pel que hem cregut convenient llur difussió entre els nostres lectors. Aquestes acotacions van acompanyades de sengles il·lustracions que simplifiquen extraordinàriament llur comprensió. Esperem que els nostres amics veuran amb gust la traducció a la nostra llengua d'aquests articles.—(N. de la R.).

ELECCIO DEL PUNT DE MIRA

Compareu les dues vistes de les figures 1 i 2, ambdues del mateix assumpte, però preses des d'un diferent lloc. La de la figura 1 ha estat presa des del bell mig de la carretera, i així el punt de fugida resta també al centre del quadro, el que tendeix a fer vulgar i mancada d'interès la composició assolida. En la figura 2 hom veu el mateix tema; vist, però, des d'un costat de la carretera i amb la màquina un xic més baixa. Hom trenca així la simetria de la primera composició i dona varietat y força a l'assumpte escollit. Les figures són de molta utilitat en aquesta mena de subjectes per a evitar certa impressió d'enfasi, però ja mai deuen ésser col·locades al centre.

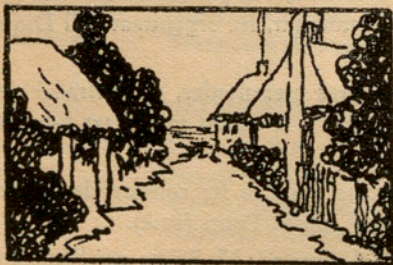

Fig. 1

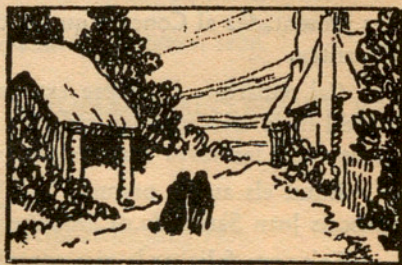

Fig. 2

Saló Hongarès
«Any nou»
Autor: Ferenc Gruber

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Saló Hongarès
«Primavera»
Autor: Béla Málnásy

AGRUPACIÓ FOTOGRÁFICA
DE CATALUNYA

Saló Hongarès
«Després de missa»
Autor: Dr. Elemer Kocsis

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Saló Hongarès
«Vidres»

Autor: Karl Kletz

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

PRIMERS TERMES OBSCURS

Quan hom fotografia un paisatge a distància és més bonic, com a regla general, inclur-hi un primer terme ben definit. D'aquesta manera hom facilita un bon lloc d'orientació a l'ull, evitant-li que hagi de saltar de cop a la mitja distància o a l'infinit. Si el primer terme és fosc, com a les figures 3 i 4, ajuda també a *enquadrar* la foto i dóna així varietat al to general de la prova. Deu, però, prendre's cura, quan el motiu o centre d'interès no coincideixi amb ell, d'evitar que el primer terme obscur no domini en el quadre. Aquest primer terme deu ésser col·locat a un costat de la composició i no al centre. Si es fes així, aquella restaria dividida en dues parts i, per tant, l'interès de la prova restaria dividit ensems.

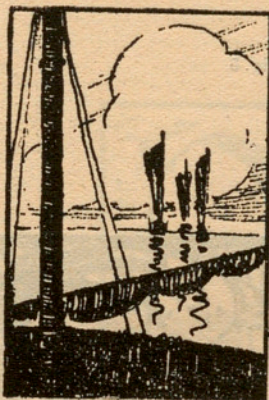

Fig. 3

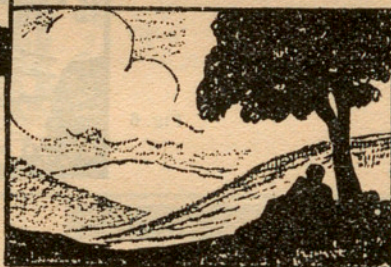

Fig. 4

MANCA DE CONCENTRACIO DE L'INTERES

Heus ací dues vistes (Figures 5 i 6) del mateix subjecte, que palesen a bastament les diferències que es presenten quan hom canvia el punt de mira per un altre desviat del centre i més endarrerit.

Hom distingeix vàries faltes a la figura 5. La primera és la irritant conten-

ció causada pel fullatge que penja del cel i pel que apareix a l'esquerra, sense base de sustentació. Defecte és aquest que hom veu sovint damunt les vistes preses a pols. La segona falta és la línia del cel amb el seu centre d'interès exactament damunt el mig de la prova, el que produeix un pobre efecte, dividint el quadro en dues parts iguals en sentit horitzontal. Es la tercera la mala col·locació del tronc de l'arbre de la dreta. Des d'un punt de mira tres o quatre metres més endarrera i amb la màquina mirant una mica més amunt, hom obtindria la vista representada per la figura 6, la qual és més completa, d'un interès més concentrat i molt més agradable. El punt d'interès ha estat col·locat d'aquesta forma damunt el terç de la prova.

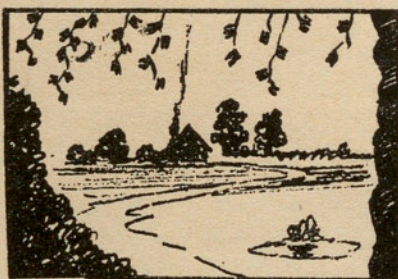

Fig. 5

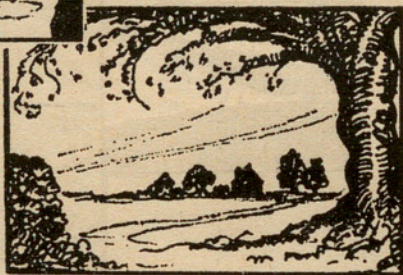

Fig. 6

ARCS

Quan en retratar un assumpte se'ns acut pensar que reuneix pocs elements encara per a assolir l'efecte cercat, retirant-nos cap al darrera, si això és possible, n'hi incluirem més. Hom pot treure coses d'una prova, però hom no en pot afegir-hi. Aquest axioma pot ésser aplicat de preferència als assumptes arquitecturals. Es sempre una pobre composició la que resulta de trencar un arc tallant pel seu damunt, i és gairebé tan dolent suprimir tot el suport de la base. En la figura núm. 7 han estat comeses aquestes faltes: no solament hi ha una part de

la mamposteria de l'arc que penja de la part superior esquerra, sinó que les parts més baixes de l'arc, figura i cove han estat suprimides, produint una inestabilitat d'efecte desagradable. Mitjançant la inclusió de l'arc complet en la figura 8, hom ha modificat aquest efecte en sentit favorable del tot.

(De la Revista «The Amateur Photographer and Cinematographer».)

Fig. 7

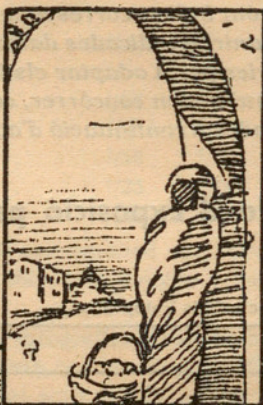
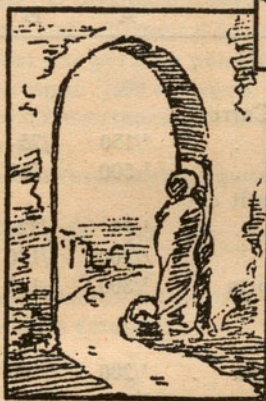

Fig. 8

Fundada l'any 1902

FERNANDEZ, S. A.

Rambla de Canaletes, 1

Material complet
per a la Fotografia

Es recomana a tots els aficionats

Taules d'Exposició

Amb el fi de facilitar als senyors socis el càlcul de l'exposició a donar, publicarem cada mes la taula corresponent, la qual estarà calculada per les fotografies preses amb obertura 4'5 i amb un material sensible de 26° Sch. o 16/10 Din. Endemés i amb motiu de no dificultar la composició del butlletí, els temps que hom indica corresponen a les hores de més llum del dia, les quals cada mes aniran indicades damunt la columna del temps. Les modificacions necessàries per a adaptar els temps indicats per la taula a les altres circumstàncies qui poden concórrer, com diferent diafragma, hora o emulsió, resten indicades a continuació d'aquesta taula. (N. de la R.)

Taula d'Exposició per al mes de Gener

Subjecte de la Fotografia	Temps corresponent amb diafragma f. 4'5, emulsió de 26° Sch. i de 10 hores del matí a 2 hores de la tarda.			
	A	B	C	D
Arquitectures i carrers				
Arquitectures fosques (Vista general) i Carrers estrets, de cases d'alçada mitjana	1/150	1/75	1/32	1/16
Arquitectures clares (Vista General)	1/500	1/250	1/125	1/50
Detall d'arquitectura fosca i carrers molt estrets i de cases altes	1/75	1/32	1/16	1/10
Detall d'arquitectura clara	1/200	1/100	1/50	1/25
Carrers amples o places i camps de Sports	1/300	1/150	1/75	1/32
Marines				
Amb primer terme fosc i a curta distància	1/200	1/100	1/50	1/25
Amb primer terme clar	1/500	1/250	1/125	1/50
Sense primer terme	1/1200	1/600	1/300	1/150
Núvols				
Clars	1/3000	1/1500	1/750	1/300
Obscurs	1/1500	1/750	1/300	1/200
Paisatge				
Amb primer terme molt fosc o verd o amb grans espais d'ombra al dit primer terme	1/75	1/32	1/16	1/10
Amb primer terme clar i situat a menys de cinc metres	1/150	1/75	1/32	1/16
Amb primer terme clar, sense ésser massa proper	1/300	1/150	1/75	1/32

	A	B	C	D
Panorames o vistes llunyanes, sense primer terme	$\frac{1}{1200}$	$\frac{1}{600}$	$\frac{1}{300}$	$\frac{1}{150}$
Paisatges nevats o amb gran extensió d'aigua, com rius o llacs. (Vegeu «Marines»).				
Retrats a la llum difusa				
Reproduccions junt a la finestra	$\frac{1}{2}$	1	2	4
Retrat i bodegons a 2 metres de la finestra	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$	1	2
Retrat i bodegons a 1 metre de la finestra.	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$	1
Retrats al balcó	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$
Retrat baix arbres espessos	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$	1
Retrat baix arbres clars	$\frac{1}{25}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{2}$
Retrat al aire lliure	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{30}$	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{5}$

Observacions: Les inicials A B C D corresponen als temps de fotografies preses amb cel i sol clar, amb sol molt feble, amb cel gris i amb cel de pluja, respectivament.

Els temps donats per la taula són per a fotografies preses amb sol clar de 10 del matí a 2 de la tarda, amb obertura 4'5 i amb una emulsió de 26° Sch. En aquestes condicions veiem que per a un paisatge amb primer terme clar i no proper, per exemple, li correspon $\frac{1}{300}$ de segon.

Si son altres les circumstàncies de la fotografia, caldrà tenir en compte les següents modificacions:

Per a les altres obertures multipliqueu per les xifres expressades al següent quadre:

Diaf.	2'8	3'5	6'3	8 ó 9	11 ó 12'5	16 ó 18
	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{3}$	2	4	8	16

Per a les altres emulsions del comerç caldrà:

Per a les emulsions de 23° Sch., multiplicar per 2

» » » » » 20° » » 4

» » » » » 17° » » 8

Per a les hores anteriors i posteriors a la calculada:

A les 9 del matí o 3 de la tarda, multiplicar per 1'5

A les 8 del matí o 4 de la tarda, multiplicar per 3

Aplicació d'aquestes modificacions.—A l'exemple anterior, si hom volgués treballar amb diafragma 9 tindríem $\frac{1}{300} \times 4$ igual a $\frac{1}{75}$ de segon. Si treballéssim a les 9 del matí, tindríem $\frac{1}{300}$ multiplicat per 1'5 igual $\frac{1}{200}$ de segon i si esmercessim una placa de 17° Sch. resultaria $\frac{1}{300}$ multiplicat per 8 igual a $\frac{1}{35}$ de segon. Si coincideixen el diafragma i l'hora diferent tindríem $\frac{1}{300}$ dividit per 4 i el cocient per 1'5 o sigui $\frac{1}{50}$ de segon i així succesivament.

Per a facilitar aquestes operacions fem avinent que el temps de la taula corresponent a A B C D són cadascú el doble del seu immediat, de manera que el temps de B es doble de A el de C quatre vegades el de A i el de D vuit vegades el de A amb el que hom pot estalviar-se el calcular aquestes proporcions quan hom treballi amb dia clar i amb sol, que és la major part de vegades.

OFERTES

Càmara Contesa Nettel 6 x 13 objectius Tessar 1:4,5 de 9 cms. amb 12 xassis i estoig. — Ptes. 250.

Raó a Secretaria.

Ontoscope 6-13 Tessar 1,4,5 con dos almacenes y estuche de cuero; 12 chasis sueltos y 12 adaptadores para película rígida. Dos parasoles. — Ptas.: 650.
— José Pérez Donaz, Aribau, 161, 4.º, 2.^a

Cuba Correx per a 6 x 9. Estat nou. 20 pessetes. Objectiu Schneider 6,3 doble anastigmàtic, propi per a engrandir focus 15 cms. 35 pessetes.

Raó a Secretaria.

—Aparell Turista Vöiglander Heliar 4,5. F. 18 cms. Obturador Compur, doble tiratge. Accesoris: Tres peus de fusta, dotze xassissos metàl·lics, xassis filmpack, fotòmetre, cuveta revelatge lent i estoig de cuir. Pessetes, 350. Raó: Santiago Fernández. Bailén, 159, principal, primera.

—Nettel-Stereax, darrer model, doble manxa, objectius Zeiss, dotze xassissos. Objectiu Tele-Tessar de 25 cms. de focus per a ésser esmerçat amb el dit aparell per a la fotografia plana panoràmica. Tot en estat gairebé nou. Canvio aquest lot per Heidoscop 6 x 13 objectius Zeiss. Raó: J. Giralt, Bailén, número 221, primer, primera. Telèfon 71634.

MURER 9 x 12, amb obturador cortina, amb objectiu 1:4'5 xassis film-pack i 12 xassis senzills, 200 pessetes. — Raó, Telèfon 13737.

ICA Poliscop 45 x 107 Zeiss-Tessar 4'5, con dos almacenes y Taxifote Richart. 400 pesetas.

Razón: L. Bassas, San Rafael, 36, 2-2.

ICA-BEBE, 6'5 x 9 amb objectiu Zeiss 1:4'5 amb xassis magatzem, xassis filmpack, i 6 xassis senzills, junt amb 2 estoigs. Pessetes 350. — Raó, Telèfon número 13737.

Kolibri 3 x 4, Zeiss-Tessar f. 1/28, distància focal 5 cms., 16 fotografies. Pessetes 350. Raó a Secretaria.

Ernemann Werke 4,5 x 6 amb objectiu Zeiss 1:3,5 obturador cortina (puja tancada) enfoc helicoidal amb xassis filmpack i cartera, tot en perfectíssim estat, es ven per 350 pessetes o bé canviaria per aparell Rolleiflex 6 x 6 obj. 1:3,5 Zeiss. Raó: E. Pedrola, Lonja, 17, Tortosa.

Heidoscop 6 x 13. Tessar f. 1/45, distància focal 7,5 cms. amb magatzem per a 12 fotos, ecrans grocs i ecrans per autocromes, adaptador de film-pack, estoig, etc. Pessetes 850. Raó a Secretaria.

Estereospido Gaumont: 6 x 13 cms. avant-guerra, Tessar f. 6'3, magatzem i estoig: 300 pessetes. Raó a Secretaria.